

БИЛТЕН

КОМИСИЈЕ ЗА КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

II

Шестомесечно издање

Република Србија

Март 2026. године

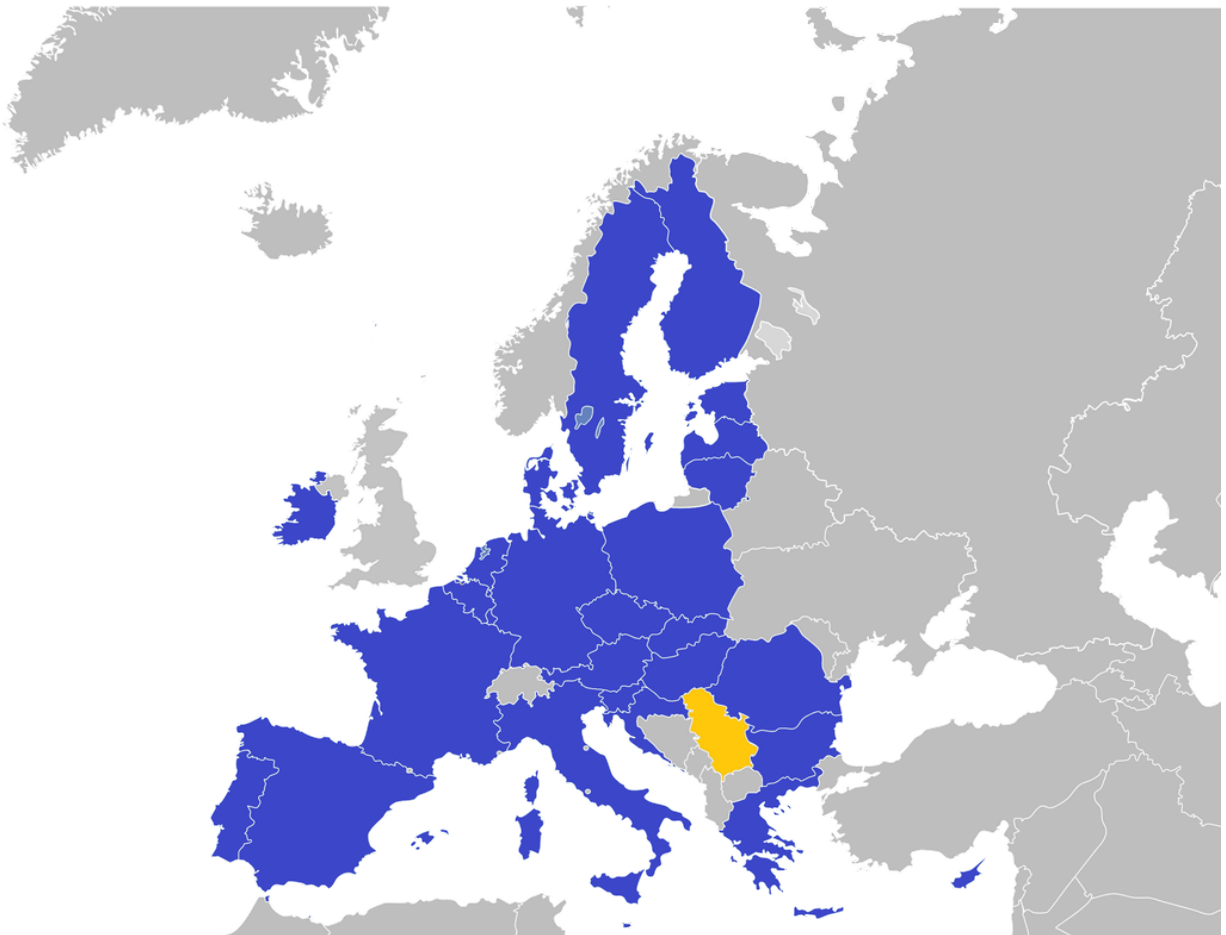
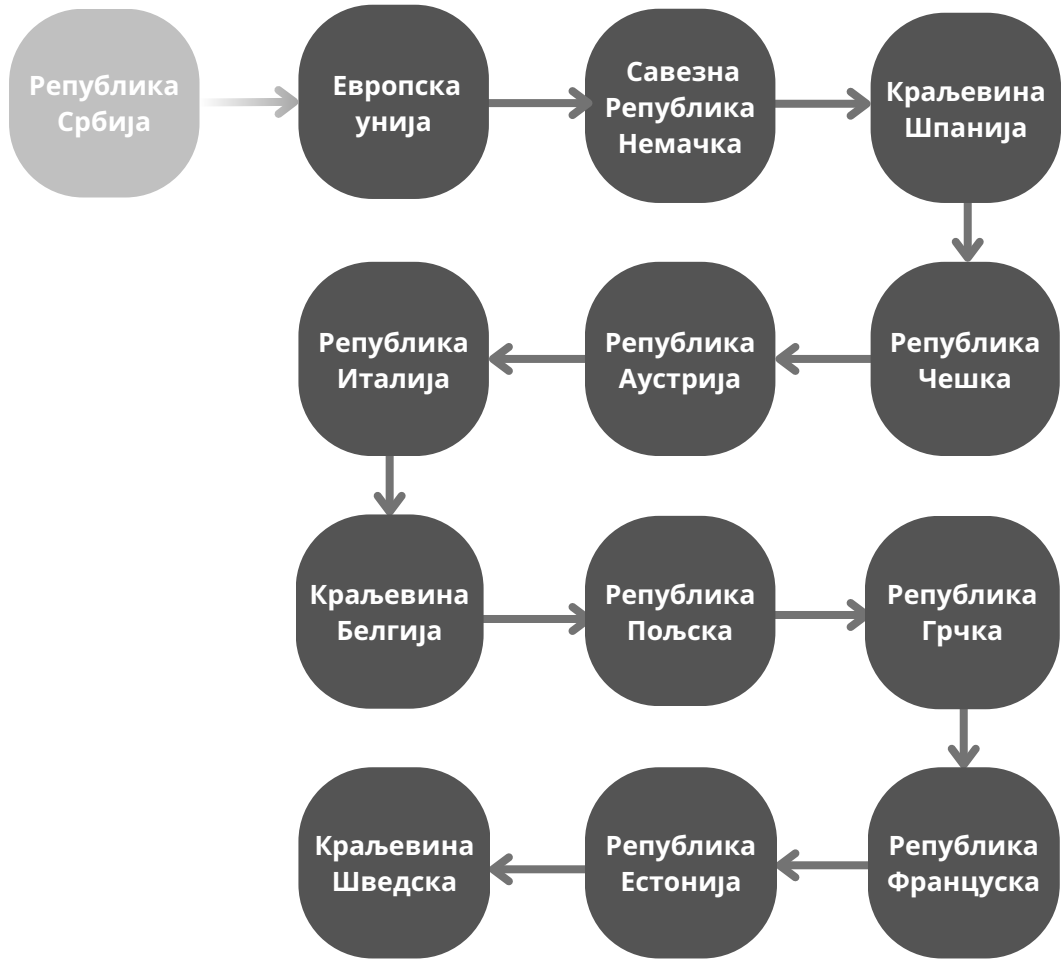

Садржина овог билтена представља преглед најзначајнијих вести и актуелности у Републици Србији и Европској унији из области политике конкуренције са посебним освртом на државну помоћ и не изражава тумачење, став или мишљење о примени прописа Комисије за контролу државне помоћи, Европске комисије или Европског суда правде.

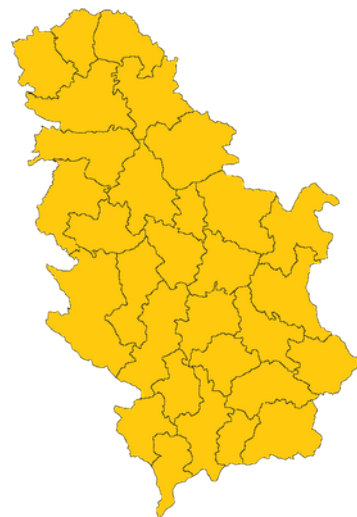
Садржина овог текста искључиво служи ради упознавања даваоца и корисника државне помоћи са конкретним околностима у циљу подизања свести о значају политике конкуренције и њеног важног дела који се односи на државну помоћ и либерализацију тржишта.

САДРЖАЈ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Народна скупштина Републике Србије усвојила Извештај о раду Комисије за контролу државне помоћи за 2024. годину

На седници петог ванредног заседања у четрнаестом сазиву, која је одржана 16. јуна 2025. године, Народна скупштина Републике Србије је донела Закључак поводом разматрања Извештаја о раду Комисије за контролу државне помоћи за 2024. годину РС Број 29 од 16. јуна 2025. године којим је прихватила Извештај о раду Комисије за контролу државне помоћи за 2024. годину. Закључак је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број: 51/25, дана 17. јуна 2025. године.

Председница Комисије за контролу државне помоћи положила заклетву

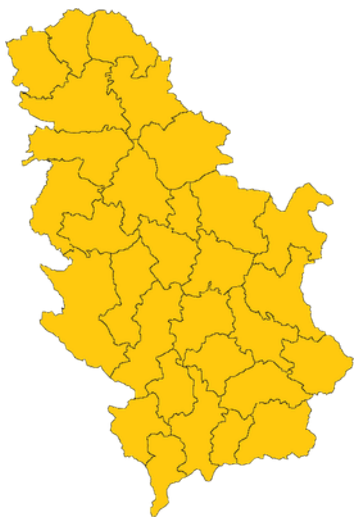
Драгица Јорговић је дана 17. јула 2025. године у Народној скупштини Републике Србије положила заклетву и ступила на функцију председнице Комисије за контролу државне помоћи. Мандат је у трајању од пет година.

Претходно је Драгица Јорговић обављала функцију члана Савета Комисије за контролу државне помоћи од 26. јула 2023. године, док је почев од 22. јанура 2025. године Одлуком Народне скупштине Републике Србије именована за вршиоца функције председника Комисије за контролу државне помоћи.

Полагање заклетве Драгице Јорговић пред председницом Народне скупштине Аном Брнабић - фотографије преузете са сајта Народне скупштине

Донета Уредба о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за широкопојасну мрежу

Влада Републике Србије је донела Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за широкопојасну мрежу, дана 4. септембра 2025. године. Објављена је у “Службеном гласнику Републике Србије”, број 77/25, дана 5. септембра 2025. године.

Поменутом уредбом се ближе уређују критеријуми за доделу државне помоћи за фиксну широкопојасну инфраструктуру, 4G и 5G мобилне мреже, backhaul мреже и за државну помоћ у облику ваучера.

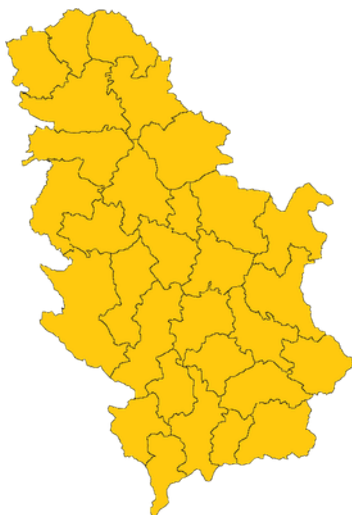
Уредбом је преузета релевантна садржина дела Уредбе Европске комисије број 2023/1315 од 23. јуна 2023. године којом се мења Уредба Европске комисије број 651/2014 од 17. јуна 2014. године о проглашавању одређених категорија државне помоћи усклађеним са заједничким тржиштем у примени чл. 107 и 108. Уговора (о функционисању ЕУ) (*Commission Regulation (EU) 2023/1315 of 23 June 2023 amending Regulation (EU) No 651/2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (OJ L 167, 30.6.2023)*) који се односи на ову врсту помоћи, као и дела Смерница Европске комисије о државној помоћи за широкопојасне мреже (*Guidelines on State aid for broadband networks (2023/C 36/01)*).

Представници Комисије за контролу државне помоћи учествовали су на 213. CMN „Великом семинару“ на Златибору

Представници Комисије за контролу државне помоћи учествовали су на 213. CMN „Великом семинару“ на Златибору који је одржан у периоду од 19. до 22. октобра 2025. године.

Јована Максић и Никола Кантић, контролори у Комисији, одржали су предавања на тему „Државна помоћ – истине и заблуде? (дефиниција државне помоћи, инструменти државне помоћи, врсте државне помоћи)“ и на тему „Поступци пред Комисијом за контролу државне помоћи (улога Комисије, ко су даваоци, а ко су корисници, права и обавезе корисника и даваоца)“.

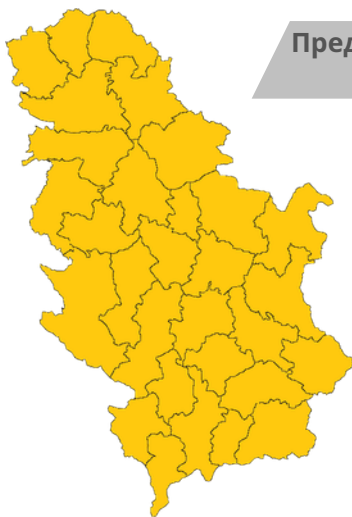
Одржане обуке о Регистру државне и де минимис помоћи

Комисија за контролу државне помоћи је уз подршку пројекта „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“, одржала дванаест обука на тему „Регистар државне и *De minimis* помоћи“ и то у Зрењанину, Суботици, Новом Саду, Ваљеву, Нишу, Пожаревцу, Зајечару, Крагујевцу, Краљеву ина Златибору.

Предавачи на обукама су били запослена стручна лица у Комисији за контролу државне помоћи. Обуке су похађали запослени у органима јединица локалних самоуправа и органима Аутономне покрајине Војводине.

Обуке представљају само корак у новој фази функционисања Комисије за контролу државне помоћи имајући у виду да је израђен Регистар државне и *De minimis* помоћи који ће унети новине у раду које се односе на дигитализацију процеса пријаве додељене државне и *de minimis* помоћи, као бржи и ефикаснији начин извештавања. Обуке су биле веома продуктивне и значајне јер су представници давалаца и потенцијалних давалаца на територији Републике Србије упознати са новинама које Комисија уводи у циљу унапређења ефикасности рада, а које ће изискивати сарадњу између институција. На овај начин Комисија је додатно допринела подизању свести о значају контроле државне помоћи у Републици Србији.

Представници Комисије за контролу државне помоћи учествовали су у студијској посети Португалу у оквиру пројекта *PLAC IV*

Два представника Комисије за контролу државне помоћи – Милица Којић, руководилац Стручне службе и Лука Милошевић, члан Савета, учествовали су у студијској посети Португалу која је организована у оквиру пројекта „Правна подршка преговорима“ - „*PLAC IV*“ у периоду од 20. до 24. октобра 2025. године.

Студијска посета је претежно била намењена темама о енергетској ефикасности зграда и обновљивим изворима енергије. У студијској посети су учествовали и представници Министарства рударства и енергетике и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

У наставку се налази линк до вести *PLAC*-а IV: <https://euinfo.rs/plac4/studijska-poseta-portugalu>.

Представница Комисије за контролу државне помоћи учествовала на Јесењем саветовању – „Новине у правно-економском пословању јавног сектора“

У оквиру Јесењег саветовања – „Новине у правно-економском пословању јавног сектора“, које је одржано у периоду од 26 до 29. октобра 2025. године, на Златибору у организацији „Семинара Србије“, Милица Милорадовић, контролор у Комисији, је одржала предавање на тему: „Контрола државне помоћи у Републици Србији“.

На семинару је представљен правни и институционални оквир контроле државне помоћи у Републици Србији. Учесници семинара су се упознали са појмом државне помоћи, врстама и инструментима доделе, али и организацијом, радом, надлежностима и поступцима које води Комисија за контролу државне помоћи.

Ново седиште Комисија за контролу државне

Комисија за контролу државне помоћи, је дана 27. октобра 2025. године променила своје седиште и сада послује на адреси Зорана Жунковића бр. 3, објект Б1, I и II спрат, општина Савски венац, Београд.

Семинар - Шта је државна помоћ и како до државне помоћи?

Дана 20. новембра 2025. године је одржан семинар на тему „Шта је државна помоћ и како до државне помоћи?“, у хотелу Москва у Београду. Предавачи су били запослени у Комисији за контролу државне помоћи Милица Којић, руководилац Стручне службе и Никола Контић, контролор.

Циљ семинара је да учесницима приближи појам државне помоћи, као и да разјасни да ли свака интервенција из буџетских средстава представља државну помоћ. Поред тога, семинар је усмерен на упознавање са тим ко може бити корисник, ко су даваоци државне помоћи, као и који инструменти се користе за њену доделу.

Више на: <https://actamedia.rs/sta-je-drzavna-pomoc-i-kako-do-drzavne-pomoci/>

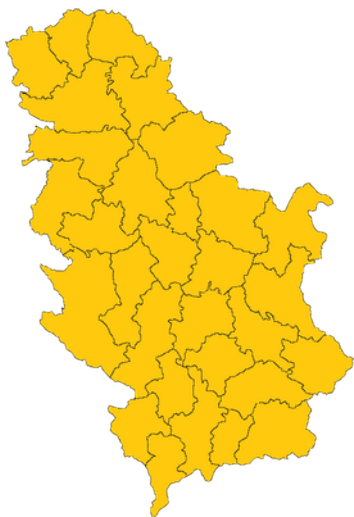
Донета нова уредба за обављање услуга од општег економског интереса

Влада Републике Србије донела је Уредбу о измени и допунама Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса. Уредба је објављена у “Службеном гласнику Републике Србије”, број 87/25, дана 10. октобра 2025. године.

Наведеном уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи која се додељује у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса учеснику на тржишту коме је поверено обављање такве услуге.

Уредбом се врши додатно усклађивање са Обавештењем Европске комисије - Смернице Европске уније за државну помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге (*Communication from the Commission - European Union framework for State aid in the form of public service compensation (OJ C 8, 11.1.2012)*) и Одлуком Европске комисије о примени члана 106. став 2. Уговора о функционисању Европске уније у облику накнаде за обављање јавне услуге учесницима на тржишту којима је поверено обављање услуга од општег економског интереса (*Commission Decision on the application of Article 106(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union to State aid in the form of public service compensation granted to certain undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest (OJ L 7, 11.1.2012)*).

Обуке о Регистру државне и де минимис помоћи одржане у Београду

Захваљујући подршци пројекта „ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије“ дана 11. и 12. децембра 2025. године одржане су две обуке на тему Регистар државне и де минимис помоћи у Београду, у хотелу Метропол, намењене представницима државних органа и организација, као и представницима Града Београда и београдских општина.

Предавања су одржали контролори у Комисији за контролу државне помоћи, Милица Којић, Јована Максић, Никола Конић, као и представница Канцеларије за информационе технологије и електронску управу Тијана Тарлановић, која је учествовала у делу обуке посвећеном функционисању Регистра државне и де минимис помоћи. Експерти из области државне помоћи са наведеног пројекта Шефика Куртагић Жига и Проф. Хуан Хорхе Пиернас одржали су, у оквиру обуке, предавање на тему „Примена правила о државној помоћи у Србији у контексту приступања ЕУ“.

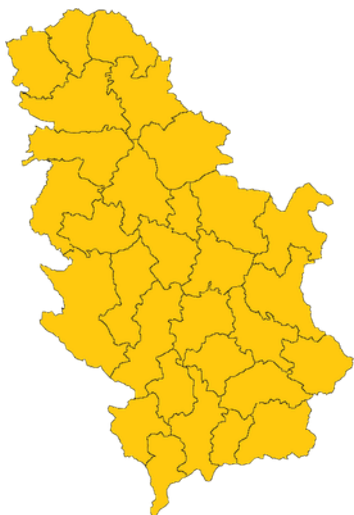
Овом обуком је заокружен планирани циклус едукација у оквиру којег је, током септембра, октобра и децембра 2025. године, одржано укупно 14 обука у 11 градова широм Републике Србије, којима је присуствовало више од 270 учесника. Циклус обука је реализован са циљем представљања Регистра државне и *De minimis* помоћи као кључног алата за даље функционисање и унапређење система контроле државне помоћи у Републици Србији, а све обуке су биле изузетно посећене и интерактивне.

Посета Делегације БиХ Комисији за контролу државне помоћи, у оквиру пројекта „ЕУ подршка законодавству о државној помоћи у Босни и Херцеговини“

У периоду од 1. до 5. децембра 2025. године, Комисија за контролу државне помоћи је била домаћин *job shadowing* посете Делегације Босне и Херцеговине, у оквиру пројекта „ЕУ подршка законодавству о државној помоћи у Босни и Херцеговини“. Делегацију су чинили представници Савјета и Секретаријата за државну помоћ Босне и Херцеговине.

Посета је укључивала више активности – обуке и радионице ради представљања институционалне структуре и приказивања начина рада Комисије за контролу државне помоћи у Републици Србији и одређене посете. Ова посета представља значајан корак у јачању сарадње између две институције, чије се државе налазе на путу ка пуноправном чланству у Европској унији. У оквиру *job shadowing* програма размењена су искуства и знања у области контроле државне помоћи, чиме је додатно унапређена међусобна институционална сарадња и допринос процесу европских интеграција.

Представнице Комисије за контролу државне помоћи у посети Бриселу

Представнице Комисије Биљана Макевић, чланица Савета Комисије, Горана Кукрика Јовановић, чланица Савета Комисије, Јована Максић, контролор и Тамара Ђорђевић, виши саветник, учествовале су на тренингу: „*Training on State aid and Competition for Enlargement and Neighbourhood countries*“, који је одржан у Бриселу у периоду од 12. до 15. октобра 2025. године.

Представник Комисије за контролу државне помоћи је учествовао на 214. CMN „Великом семинару“ на Копаонику

На 214. CMN „Великом семинару“ на Копаонику као предавач учествовао је представник Комисије за контролу државне помоћи Никола Контић. Семинар је трајао од 7. до 10. децембра 2025. године.

Никола Контић је одржао предавање на тему „Пракса Комисије за контролу државне помоћи“.

Семинару „Јачање капацитета државног управљања“ у Народној Републици Кини са присуством председнице и чланица Савета Комисије за контролу државне помоћи

У Пекингу и Тијанђину у Народној Републици Кини, одржан је семинар „Јачање капацитета државног управљања“ на коме су присуствовале председница Комисије за контролу државне помоћи Драгица Јорговић и чланица Савета Комисије за контролу државне помоћи, Биљана Макевић. Посета је реализована у периоду од 10. до 19. децембра 2025. године и организована је од стране Националне академија за јавну управу Народне Републике Кине.

Посета је била од изузетног значаја за представнике Републике Србије који су имали могућност да остваре бољи увид у начин рада институција, политички систем и културу Народне Републике Кине. Посета такође представља потврду чврстих пријатељских односа и континуиране сарадње између Републике Србије и Народне Републике Кине.

ЕВРОПСКА УНИЈА

Европска комисија изменила Смернице о државној помоћи у оквиру ETS-а ради смањења ризика од „цурења угљеника“

Европска комисија усвојила је измене Смерница о државној помоћи у контексту система трговања дозволама за емисију гасова са ефектом стаклене баште након 2021. године (*ETS State Aid Guidelines*), са циљем да се одговори на повећани ризик од „цурења угљеника“ за додатне енергетски интензивне индустријске секторе. Измене су најављене у оквиру Акционог плана за хемијску индустрију ЕУ и представљају одговор на вишегодишњи раст трошкова емисија у оквиру ETS система.

ETS смернице имају за циљ спречавање „цурења угљеника“, које настаје када привредни субјекти премештају производњу у земље са мање строгим еколошким стандардима или када се домаћи производи замењују увозом са већим угљеничним интензитетом. У том контексту, Смернице омогућавају државама чланицама да надокнаде део индиректних трошкова емисија, односно повећаних цена електричне енергије које проистичу из цене угљеника.

Од усвајања Смерница 2020. године, значајан раст цена емисија повећао је изложеност међународној конкуренцији и ризик од „цурења угљеника“ и за секторе који раније нису били препознати као високо ризични. Из тог разлога, Европска комисија је оценила да је неопходно додатно прилагодити механизам компензације, уз истовремено очување подстицаја за декарбонизацију.

Изменама ETS смерница предвиђено је:

- проширење листе прихватљивих индустријских сектора за компензацију, укључујући 20 нових сектора и два нова подсектора, међу којима су производња органских хемикалија и одређене активности у секторима керамике, стакла и батерија;
- повећање интензитета помоћи са 75% на 80% за секторе који су већ били обухваћени, ради одговора на повећани ризик од „цурења угљеника“;
- могућност да државе чланице пријаве и друге секторе или подсекторе који нису на листи, уколико докажу да су изложени стварном ризику од „цурења угљеника“;
- увођење обавезе за велике кориснике помоћи да допринесу зеленој транзицији, између осталог кроз улагање дела добијене помоћи у пројекте који доприносе смањењу трошкова електроенергетског система.

Истовремено, ажурирани су CO₂ фактори емисије и географске зоне за период 2026–2030. године, на основу најновијих доступних података. У случајевима значајног смањења регионалних фактора емисије у односу на период 2021–2025, државама чланицама је омогућено увођење постепеног прелазног периода.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3141.

Објављен резултат евалуације правила за доделу државне помоћи у облику гаранција

Европска комисија је утврдила да правила за доделу државне помоћи у облику гаранција остају релевантна јер обезбеђују предвидљивост и правну сигурност, али да су неопходна одређена унапређења и поједностављења. Ово произилази из Радног документа служби Европске комисије (SWD) који садржи резултате евалуације Обавештења о гаранцијама („Обавештење о примени чланова 87. и 88. Уговора ЕЗ на гаранције“), које није ревидирано од 2008. године.

Обавештење о гаранцијама утврђује услове под којима гаранција не садржи елементе државне помоћи и прецизно израчунавање износа помоћи када гаранција садржи државну помоћ, укључујући поједностављене опције за мала и средња правна лица.

Главни налази евалуације показују да:

- правила имају значајну додатну вредност јер омогућавају одобравање методологија за гаранције држава чланица уз обезбеђивање равноправних услова;
- правила остају релевантна за утврђивање када државна гаранција не садржи елементе државне помоћи;
- неопходна су побољшања правила због промена на финансијским тржиштима, сложености примене и ограничене доступности података, као и усклађености са ширим оквиром државне помоћи.

Европска комисија планира да покрене ревизију Обавештења о гаранцијама у првом кварталу 2026. године, а завршетак ревизије предвиђен је до јуна 2027. године. Заинтересоване стране ће имати прилику да дају своје коментаре током јавног позива.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2355.

Јавна консултација о евалуацији правила за доделу државне помоћи за финансирање услуге јавног медијског сервиса

Европска комисија је покренула јавну консултацију и позив за достављање информација у оквиру евалуације Обавештења Европске комисије о примени правила државне помоћи на услуге јавног медијског сервиса из 2009. године, које утврђује правила за доделу државне помоћи за финансирање услуге јавног медијског сервиса. Циљ ове иницијативе је прикупљање ставова и искустава заинтересованих страна у погледу примене правила од последње ревизије, као и процена да ли и даље ова правила испуњавају своје циљеве. Европска комисија, такође, жели да идентификује практичне изазове у примени и тумачењу наведених правила.

Обавештење о услугама јавног медијског сервиса поставља правни оквир за јавно финансирање тих услуга у складу са правилима ЕУ за доделу државне помоћи. Финансирање мора бити транспарентно, пропорционално и подвргнуто делотворним механизмима контроле. Од последње ревизије 2009. године дошло је до значајних технолошких, тржишних и регулаторних промена, као и измена у судској пракси, што је подстакло свеобухватну евалуацију.

Сва заинтересована лица, привредна друштва и организације могу учествовати попуњавањем упитника за јавну консултацију. Поред тога, предвиђена је и консултација са

стручњацима и другим актерима са специфичним знањем у области услуга јавног медијског сервиса, као што су учесници на тржишту, јавни органи и академска заједница.

Рок за достављање одговора на упитнике је био 14. јануар 2026. године. Након завршетка консултација, Европска комисија анализира прикупљене одговоре и објављује сажетак на порталу „Изнесите своје мишљење“. Прилози ће бити објављени у оригиналном језику у ком су достављени. На основу резултата консултација и интерне анализе, биће израђен Радни документ служби Европске комисије са главним налазима евалуације.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2383.

Јавна консултација о ревизији правила за доделу државне помоћи за приступачно становање

Европска комисија је покренула јавну консултацију о ревизији правила за доделу државне помоћи која треба да омогући државама чланицама бржи и једноставнији приступ приступачном становању. Ревизија обухвата ажурирање правила за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса (*SGEI*), укључујући измену Одлуке 2012/21/ЕУ, како би се адресирали нови изазови у приступачности становања који превазилазе оквире социјалног становања.

Проблем приступачности становања погађа шире друштвене групе услед раста трошкова становања, ограничене понуде и регионалних економских разлика. Ревизија правила државне помоћи представља кључну компоненту Европског плана за приступачно становање, који Европска комисија припрема до краја 2025. године. Грађани, јавни органи, удружења и привредни субјекти могли су да доставе своје коментаре путем интернет странице Генералног директората за конкуренцију до 4. новембра 2025. године.

Ревизија предвиђа увођење нове категорије изузећа у оквиру *SGEI* правила за приступачно становање, која би омогућила доделу државне помоћи без обавезе пријаве Европској комисији. Нова дефиниција обухвата становање за домаћинства која због тржишних недостатака нису у могућности да реше стамбено питање под приступачним условима. Одлука садржи и специфичне услове за пружање ових услуга, као и поједностављена правила за критичне области као што су лекови, ваздушни и поморски саобраћај.

Предлог је резултат претходних консултација и „*reality check*“ састанака са актерима из ове области и представницима држава чланица. Текућа консултација ће омогућити Европској комисији да утврди како је потребно изменити *SGEI* Одлуку ради подстицања улагања у приступачно становање.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2266.

Ревизија Уредбе о страним субвенцијама

Европска комисија је покренула прву ревизију Уредбе о страним субвенцијама (*Foreign Subsidies Regulation – FSR*), са циљем да оцени њену примену и ефекте на унутрашње тржиште ЕУ. Као први корак, Европска комисија је позивала све заинтересоване стране да доставе своје коментаре и сугестије до 18. новембра 2025. године.

Ревизија ће обухватити:

- процену страних субвенција које могу нарушити конкуренцију на унутрашњем тржишту;
- примену баланс теста, односно процену да ли позитивни ефекти субвенције превазилазе њене негативне ефекте;
- преглед страних субвенција које могу имати негативан ефекат по тржиште, на иницијативу Европске комисије;
- прагове за пријаву ове врсте државне помоћи;
- сложеност правила и трошкове за предузећа.

Европска комисија је позвала компаније, адвокатске канцеларије, државе чланице, пословне асоцијације, истраживаче и грађане да учествују у јавној консултацији и позиву за достављање информација на порталу „Изнесите своје мишљење“, на било којем званичном језику ЕУ. Прикупљени прилози биће коришћени у изради извештаја о ревизији *FSR*, који ће бити представљен Европском парламенту и Савету, уз евентуалне предлоге законских измена.

Уредба о страним субвенцијама ступила је на снагу 13. јула 2023. године и омогућава Европској комисији да интервенише у случајевима када стране субвенције нарушавају конкуренцију на унутрашњем тржишту, укључујући аквизиције, учешће у јавним набавкама и друге облике директних улагања. Европска комисија је обавезна да изврши ревизију примене Уредбе до јула 2026. године, а потом сваке три године.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1954.

Европска комисија тражи мишљења о ревизији Смерница о државној помоћи за санацију и реструктурирање

Европска комисија је покренула јавни позив за достављање информација и јавну консултацију у вези са ревизијом Смерница о државној помоћи за санацију и реструктурирање нефинансијских учесника на тржишту у тешкоћама („*Rescue and Restructuring Guidelines*“). Циљ ревизије је да се смернице ажурирају и прилагоде савременим тржишним и геополитичким изазовима, као и да остваре своје основне циљеве – да јавна средства буду усмерена тамо где су најпотребнија, уз правично распоређивање трошкова реструктурирања између инвеститора и пореских обвезника.

Смернице, на снази од 2014. године, предвиђају три типа помоћи: санацију, реструктурирање и привремену подршку за реструктурирање, а тренутно су изузети сектор угља, челика и финансијски сектор. Само предузећа која испуњавају критеријуме из дефиниције учесника на тржишту у тешкоћама могу користити ову помоћ.

Предложене измене укључују проширење њихове примене на сектор челика и прилагођавање дефиниције учесника на тржишту у тешкоћама, посебно у односу на одређене

иновативне стартапове. Ревизијом се додатно појашњава појам сопствених средстава и њихов однос према капиталу и солвентности, а додатно се врше техничке измене ради усклађивања са судском праксом судова Европске уније.

Рок за достављање коментара и одговора на упитник јавне консултације је био 14. новембар 2025. године. Европска комисија планира да након завршетка овог процеса објави резиме кључних закључака на свом порталу „Изнесите своје мишљење“, на оригиналним језицима поднесених одговора.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1975.

403 милиона евра државне помоћи за други IPCEI у здравственом сектору

Европска комисија је одлуком од 22. јула 2025. године одобрила други важан европски пројекат од заједничког интереса (*IPCEI*) у здравственом сектору, под називом „*Tech4Cure*“, који подржава иновације у медицинским уређајима, укључујући нове дигиталне и вештачком интелигенцијом подржане функције. Пројекат ће омогућити заједничко истраживање, иновације и прву индустријску примену ових напредних технологија.

Пројекат су заједнички пријавиле Француска, Мађарска, Италија, Словачка и Словенија, са планираним јавним финансирањем до 403 милиона евра, за које се очекују да ће подстаћи додатних 826 милиона евра приватних улагања. У оквиру овог пројекта десет компанија, од којих шест малих и средњих правних лица, спровешће високо иновативне истраживачко/развојне индустријске пројекте.

Tech4Cure се фокусира на развој иновативних медицинских уређаја са напредним дигиталним и *AI* решењима, која подржавају концепт предиктивне, превентивне и персонализоване медицине (*3P* медицина). Циљ је унапређење исхода лечења, смањење трошкова здравствене заштите и побољшање квалитета живота грађана ЕУ.

Пројекат ће допринети ажурираној Индустријској стратегији ЕУ, јачању отпорности индустрије, конкурентности сектора медицинских уређаја и подршци зеленој и дигиталној транзицији. Очекује се да ће пројекти створити око 800 нових радних места, а завршетак *IPCEI Tech4Cure* планиран је до 2036. године.

Европска комисија је оценила да пројекат испуњава све услове *IPCEI* правила, да је јавна подршка неопходна и пропорционална, да не нарушава конкуренцију и да ће резултати бити широко доступни европској научној заједници и индустрији, стварајући позитивне ефекте широм ЕУ.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1827.

Европска комисија тражи мишљење о ревизији Уредбе о општем групном изузећу (GBER)

Европска комисија је покренула Јавни позив за достављање информација и јавну консултацију у вези са ревизијом Уредбе о општем групном изузећу (GBER). Циљ ревизије је смањење административног оптерећења за предузећа и државе чланице, као и олакшавање неопходне подршке индустрији, уз очување фер конкуренције у ЕУ.

GBER, који је на снази од 2014. године, дефинише категорије државне помоћи које су усклађене са унутрашњим тржиштем и ослобађа их обавезе претходног одобрења Европске комисије. Тиме државе чланице могу брже да додељују помоћ, под условом да се поштују правила којима се ограничава нарушавање конкуренције. У 2023. години, 69% свих „некризних“ мера помоћи спроведено је управо путем GBER-а, укључујући подршку истраживању и иновацијама, широкопојасним мрежама, енергетској ефикасности, МСП и стартаповима.

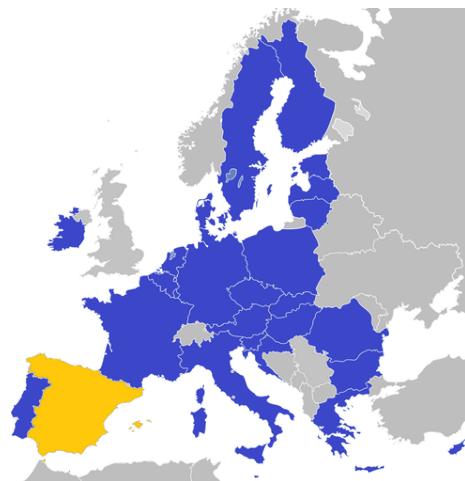
Европска комисија сада разматра даље поједностављење и ажурирање GBER-а, у складу са „Компасом конкурентности ЕУ“ и Чистим индустријским договором, с циљем смањења административног оптерећења, хармонизације правила и бржег оцењивања мера помоћи. Посебан фокус је на олакшавању приступа помоћи МСП.

Рок за достављање одговора и коментара на упитник је био 6. октобар 2025. године. Након завршетка консултација, Европска комисија објављује резиме кључних закључака на порталу „Изнесите своје мишљење“, уз објаву свих доприноса у оригиналном језику.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1814.

КРАЉЕВИНА ШПАНИЈА

408 милиона евра државне помоћи за декарбонизацију индустрије у складу са Чистим индустријским договором

Европска комисија је одуком од 15. децембра 2025. године (линк: [SA.119880](#)) одобрила шпанску шему државне помоћи у износу од 408 милиона евра, намењену подршци декарбонизацији производне индустрије, у складу са циљевима Чистог индустријског договора. Мера ће допринети преласку на економију са нултом нето емисијом и биће финансирана из Механизма за опоравак и отпорност (*RRF*). Одобрена је на основу Оквира државне помоћи за Чисти индустријски договор (*CISAF*), који је Комисија усвојила 25. јуна 2025. године.

Шпанија је шему пријавила у складу са одредбама *CISAF*-а, са циљем подршке декарбонизацији постојећих производних инсталација кроз инвестиције које доводе до смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште и побољшања енергетске ефикасности индустријских процеса.

Очекује се да ће мера омогућити годишње смањење емисија CO₂ од око 1,6 мегатона. Подршка ће обухватити улагања у технологије као што су електрификација, прелазак на обновљиви или нискоугљенични водоник, искоришћење отпадне топлоте, као и хватање, складиштење и коришћење угљеника, у више индустријских сектора, укључујући хемијску, керамичку, папирну и металуршку индустрију.

Помоћ ће се додељивати у виду субвенција и биће доступна предузећима свих величина, као и инсталацијама и секторима унутар и ван система трговања емисијама (*ETS*).

Европска комисија је утврдила да је шема у складу са условима из одељака 3 и 5 *CISAF*-а. Износ помоћи одређиваће се на основу прихватљивих инвестиционих трошкова и унапред дефинисаних интензитета помоћи, а средства ће се додељивати по принципу „*first-come, first-serve*“, до исцрпљивања буџета.

Ради ограничавања нарушавања конкуренције, подршка се не може користити за повећање производних капацитета корисника, док је максималан износ помоћи по пројекту и по кориснику ограничен на 200 милиона евра. Пројекти морају бити стављени у функцију најкасније у року од 60 месеци од доделе помоћи.

Европска комисија је закључила да је шема неопходна, примерена и пропорционална за убрзање зелене транзиције и развој економских активности од значаја за спровођење Чистог индустријског договора, у складу са чланом 107(3)(в) УФЕУ и условима *CISAF*-а.

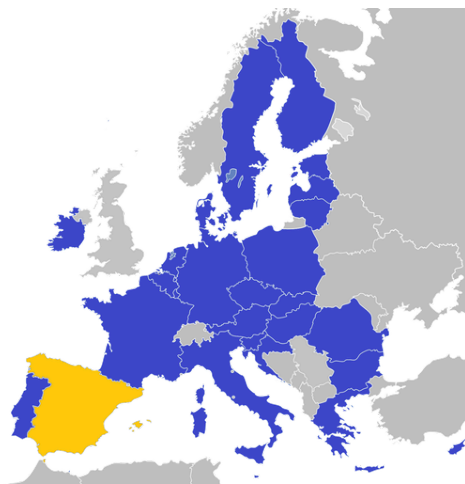
Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3041.

700 милиона евра за подршку производним капацитетима чистих технологија

Европска комисија је Одлуком од 6. новембра 2025. године (линк: [SA.119884](#)) одобрила шпанску шему државне помоћи у износу од 700 милиона евра, намењену стратешким улагањима у повећање производних капацитета чистих технологија у Шпанији.

Мера је одобрена у складу са Оквиром државне помоћи за Чисти индустријски договор (*CISAF*), усвојеним 25. јуна 2025. године. *CISAF* омогућава државама чланицама да до 31. децембра 2030. године подрже мере за убрзање зелене транзиције, укључујући развој обновљивих извора енергије, нискоугљенична горива, декарбонизацију индустријских процеса, повећање производних капацитета чистих технологија и смањење инвестиционих ризика.

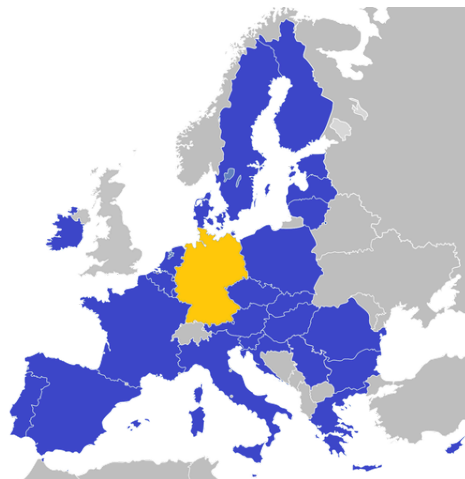
Кључне карактеристике шеме:

- Подржава инвестиције у производне капацитете за нето-нулте технологије и њихове критичне компоненте;
- Помоћ се додељује у виду субвенција учесницима на тржишту широм Шпаније;
- Додела средстава је могућа до 31. децембра 2028. године;
- Шема је оцењена као неопходна, примерена и пропорционална за убрзање преласка на економију са нултом емисијом.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2583.

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА НЕМАЧКА

1,75 милијарди евра државне помоћи за превремено гашење лигнитних електрана компаније LEAG

Европска комисија је одуком од 18. новембра 2025. године (линк: [SA.117291](#)) одобрила немачку меру подршке у износу до 1,75 милијарди евра у корист компаније *Lausitz Energie Kraftwerke AG (LEAG)*. Помоћ је намењена компензацији трошкова превременог гашења лигнитних електрана у рударском региону Лужице, у оквиру постепеног изласка Немачке из производње електричне енергије из угља до 2038. године.

У складу са немачким законом о напуштању угља, Немачка је са главним произвођачима електричне енергије из лигнита – компанијама *LEAG* и *RWE Power AG* – закључила споразуме о превременом затварању електрана. *LEAG* ће своје капацитете трајно гасити у више фаза током десет година, у периоду од 2028. до 2038. године.

Одобрена помоћ намењена је покривању фиксних додатних трошкова који настају услед превременог гашења иначе профитабилних постројења, укључујући социјалне трошкове за подршку запосленима приликом преласка на ново запослење, додатне трошкове након завршетка рударских активности, као и губитке повезане са обавезним резервисањима. Поред тога, мера обухвата и накнаду за изгубљену добит, која ће се утврђивати у тренутку стварног затварања појединих постројења, на основу унапред одобрене формуле. Укупна компензација, у номиналном износу, неће прећи 1,75 милијарди евра.

Европска комисија је меру оценила у складу са чланом 107(3)(в) Уговора о функционисању ЕУ и Смерницама о државној помоћи за климу, заштиту животне средине и енергију (*CEEAG*). Утврђено је да помоћ представља државну помоћ, јер кориснику обезбеђује економску предност, али да је након измена које је Немачка унела током детаљне истраге мера:

- неопходна, јер је потребно подстаћи и надокнадити *LEAG*-у излазак са тржишта ради постизања циљева заштите животне средине и смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- примерена, с обзиром да алтернативне мере не би омогућиле једнако предвидив и циљан процес напуштања угља;
- пропорционална, јер је ограничена на минимум неопходан за покриће стварних додатних трошкова и изгубљене добити, без прекомерне компензације.

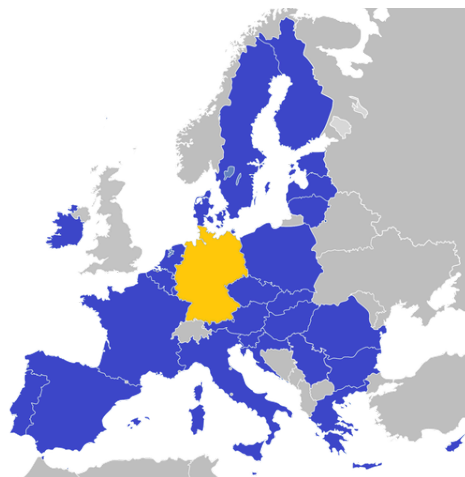
Европска комисија је закључила да позитиван допринос мере циљевима ЕУ у области климе и заштите животне средине превазилази све потенцијалне негативне ефекте по конкуренцију и трговину унутар ЕУ. На тој основи, Европска комисија је одобрила немачку меру државне помоћи у корист компаније *LEAG*.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2570.

47 милиона евра државне помоћи за нови погон компаније *Vetter Pharma*

Европска комисија је одуком од 9. децембра 2025. године (линк: [SA.118989](#)) одобрила 47 милиона евра немачке државне помоћи компанији *Vetter Pharma*, фармацеутском пружаоцу услуга, за изградњу новог погона за асептично пуњење ињекционих лекова у бочице и шприцеве у Сарлују. Мера доприноси приоритетима ЕУ у области запошљавања и регионалног развоја, као и обезбеђивању доступности лекова у складу са Фармацеутском стратегијом за Европу.

Немачка је пријавила план подршке изградњи новог погона за асептично пуњење у Сарлују, у покрајини Сарланд, на делу локације некадашње фабрике компаније *Ford*. Погон ће пружати услуге асептичног пуњења фармацеутским компанијама, при чему се ради о високо специјализованом процесу који обезбеђује стерилност лекова током пуњења у стерилне контејнере.

Подршка ће бити додељена у виду субвенције у износу од 47 милиона евра. Очекује се да ће реализација пројекта довести до отварања најмање 1.200 директних радних места, као и додатних индиректних радних места. Инвестиција ће бити реализована у региону који је прихватљив за регионалну помоћ у складу са чланом 107(3)(в) УФЕУ.

Европска комисија је меру оценила у складу са правилима ЕУ о државној помоћи, пре свега чланом 107(3)(в) УФЕУ и Смерницама о регионалној помоћи из 2022. године. Утврђено је да:

- мера доприноси отварању нових радних места и економском развоју региона са отежаним условима;
- помоћ има подстицајни ефекат, јер би корисник без јавне подршке инвестицију реализовао у другом, непотпомогнутом региону;
- утицај на конкуренцију и трговину унутар ЕУ је ограничен;
- помоћ је пропорционална и ограничена на минимум неопходан за подстицање инвестиције, у складу са одобреном немачком мапом регионалне помоћи.

На основу наведеног, Европска комисија је одобрила немачку меру као усклађену са правилима ЕУ о државној помоћи.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2962.

623 милиона евра државне помоћи за успостављање две прве фабрике чипова нове генерације у Немачкој

Европска комисија је одуком од 11. децембра 2025. године (линк: [SA.118843](#)) одобрила 623 милиона евра немачке државне помоћи за успостављање два нова производна погона за полупроводнике у Дрездену и Ерфурту. Подршка обухвата 495 милиона евра за компанију *GlobalFoundries* и 128 милиона евра за компанију *X-FAB*, а циљ мере је јачање технолошке аутономије и лидерства ЕУ у области полупроводника, у складу са Европским актом о чиповима и Политичким смерницама Комисије за период 2024–2029.

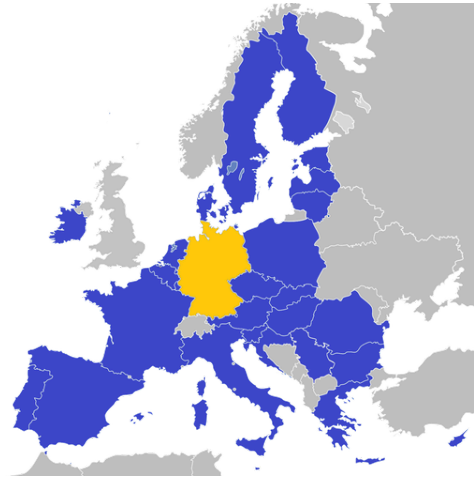
Подршка пројекту *GlobalFoundries* у Дрездену

Немачка је пријавила меру подршке пројекту *SPRINT* компаније *GlobalFoundries*, који

који предвиђа проширење и прилагођавање постојећег погона у Дрездену ради успостављања нових производних капацитета за 300 mm силицијумске плоче.

Технологије које ће се производити развијене су у оквиру *IPCEI* пројекта за микроелектронику и комуникационе технологије, али ће бити прилагођене за двоструку намену, пре свега за потребе ваздухопловства, одбране и критичне инфраструктуре. Производња ће се у целости одвијати у Европи и представљаће прву производњу ових технологија у индустријском обиму у ЕУ. Помоћ се додељује у виду субвенције у износу од 495 милиона евра.

Подршка пројекту *X-FAB* у Ерфурту

Друга мера односи се на пројекат *Fab4Micro* компаније *X-FAB*, који подразумева изградњу нове „отворене фабрике“ у Ерфурту. Погон ће комбиновати постојеће *MEMS* технологије са иновативним процесима паковања и интеграције, намењеним применама у аутомобилској индустрији, вештачкој интелигенцији и медицини.

Нови погон ће пружати производне услуге компанијама без сопствених фабрика, укључујући стартапе и МСП, које се тренутно ослањају на производњу ван Европе. Комерцијални рад се очекује од 2029. године, а помоћ у износу од 128 милиона евра биће додељена у виду субвенције

Обавезе корисника и оцена Комисије

GlobalFoundries и *X-FAB* су се обавезали да пројекти имају шире позитивне ефекте на ланац вредности полупроводника у ЕУ, да наставе улагања у иновације и развој будућих технологија, да поступају у складу са правилима приоритетних поруцбина у случају кризе снабдевања, као и да улажу у образовање и развој вештина радне снаге. Обе компаније су се такође обавезале да затраже признање статуса „Отворене ЕУ фабрике“ у складу са Европским актом о чиповима.

Европска комисија је утврдила да су мере неопходне, примерене и пропорционалне, да имају подстицајни ефекат и ограничен утицај на конкуренцију и трговину унутар ЕУ, као и да доприносе отпорности и сигурности европског ланца снабдевања полупроводницима.

На основу наведеног, Европска комисија је одобрила немачке мере као усклађене са правилима ЕУ о државној помоћи.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3020.

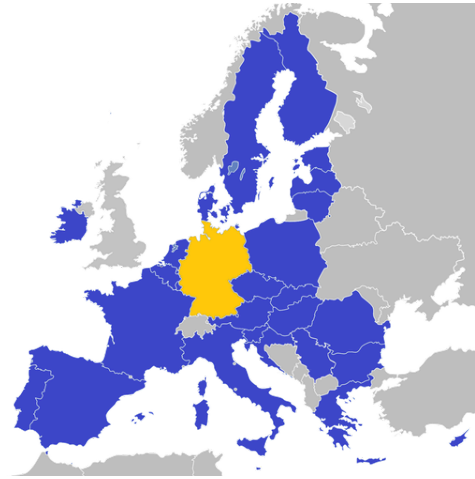
1,6 милијарди евра државне помоћи за развој мреже брзих пуњача за електричне камионе

Европска комисија је одлуком од 17. децембра 2025. године (линк: [SA.114664](#)) одобрила немачку шему у вредности до 1,6 милијарди евра за подршку изградњи јавно доступних брзих пуњача за електрична тешка теретна возила (*e-HDV*) на одмориштима без услужних садржаја дуж немачких ауто-путева. Мера доприноси остваривању циљева Европског зеленог договора и пакета „*Fit for 55*“, укључујући развој прекограничне инфраструктуре за пуњење.

Немачке власти су пријавиле шему којом управља *Die Autobahn GmbH des Bundes*, а којом је предвиђено постављање до 1.410 пуњача за електрична тешка теретна возила на више од 120 локација дуж ауто-путева.

Подршка ће бити додељивана у виду субвенција и периодичних плаћања којима се покрива део инвестиционих и оперативних трошкова током трајања уговора. Уговори ће се закључивати на осам година, са могућношћу продужења до укупно 12 година. Корисници ће бити изабрани путем конкурса, са могућношћу продужења до укупно 12 година, а право учешћа имаће привредни субјекти са искуством у изградњи и управљању инфраструктуром за пуњење.

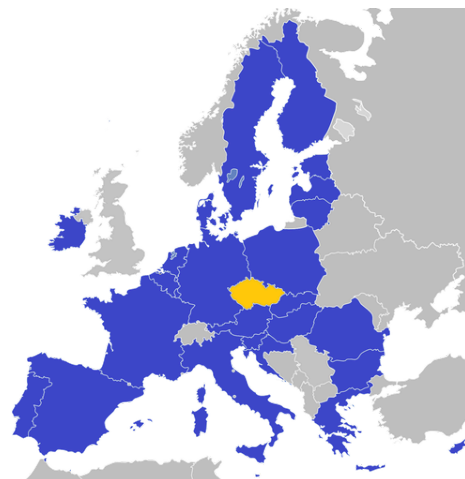

Оператори ће бити у обавези да понуде више модела наплате – *ad-hoc* плаћање без претплате, уговорно плаћање и „*pass-through*“ модел, који омогућава коришћење тарифе сопственог снабдевача енергијом. Ови модели треба да обезбеде довољну конкуренцију цена. Мера такође предвиђа увођење мрежне накнаде за пуњење, која ће бити укључена у цену услуге и уплаћивана савезној држави, а чији ће се ниво редовно преиспитивати у складу са кретањима на тржишту.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3093.

РЕПУБЛИКА ЧЕШКА

450 милиона евра државне помоћи за нови погон компаније *Onsemi* у области полупроводника

Европска комисија је одуком од 21. новембра 2025. године (линк: [SA.117291](#)) одобрила чешку меру у износу од 450 милиона евра (12 милијарди CZK) за подршку компанији *Onsemi* у успостављању интегрисаног производног погона за силицијум-карбидне (SiC) снажне полупроводничке уређаје у месту Рожнов под Радхоштјем. Мера доприноси јачању технолошке аутономије ЕУ у области полупроводника, у складу са Европским актом о чиповима и Политичким смерницама Европске комисије за период 2024–2029, као и убрзању дигиталне и зелене транзиције.

Чешка је пријавила план подршке инвестицији компаније *Onsemi* у изградњу интегрисаног погона за производњу SiC уређаја, који су од кључног значаја за ефикасну енергетску електронику у електричним возилима, брзим пуњачима, обновљивим изворима енергије и другим индустријским применама. Планирани погон ће обухватати комплетан производни процес – од раста SiC кристала до готових уређаја.

Помоћ ће бити додељена у виду субвенције у износу од око 450 милиона евра, у оквиру укупне инвестиције *Onsemi*-ја од 1,64 милијарде евра (39,6 милијарди CZK). Почетак комерцијалног рада погона очекује се 2027. године, а реч је о првом интегрисаном постројењу ове врсте у Европској унији, са иновативним производним технологијама и производима који тренутно нису доступни на европском тржишту.

У оквиру мере, *Onsemi* се обавезао да пројекат има шире позитивне ефекте на европски ланац вредности у области полупроводника, да допринесе развоју следеће генерације 200 mm SiC технологије и оптимизацији производње у ЕУ, да примењује механизме приоритетних поруцбина у случају поремећаја у снабдевању у складу са Европским актом о чиповима, као и да улаже у образовање и обуку квалификоване радне снаге. Компанија је у јануару 2025. године поднела и захтев за признавање погона као интегрисаног производног објекта у смислу Европског акта о чиповима.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2757.

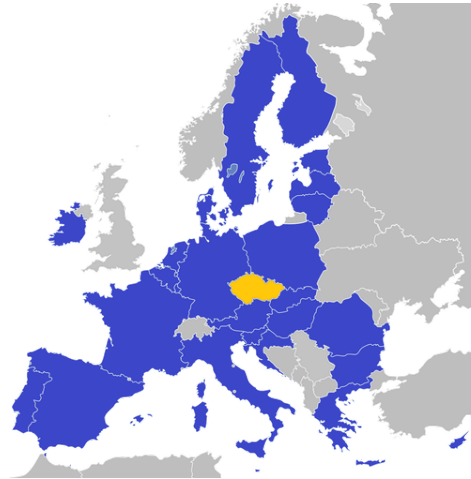
1,6 милијарди евра државне помоћи за развој мреже брзих пуњача за електричне камионе

Европска комисија је одлуком од 22. децембра 2025 године (линк: [SA.117794](#)) покренула детаљну истрагу о државној помоћи за два нова нуклеарна блока у Дукованима. Након што је у априлу 2024. године одобрила помоћ за један нови нуклеарни реактор на локацији Дуковани, чешка влада је одлучила да прошири инвестицију на два нова блока, ради

убрзања декарбонизације електроенергетског сектора и отклањања уоченог јаза у снабдевању електричном енергијом. У октобру 2025. године Чешка је пријавила план подршке за два нова блока, снаге до 976 MWe по јединици, чији се почетак рада очекује 2036. и 2037. године.

Корисник мере је друштво *Elektrárna Dukovany II (EDU II)*, основано ради изградње и управљања новим нуклеарним капацитетима, у власништву државе Чешке (80%) и компаније *ČEZ* (20%).

Планирана подршка обухвата:

- кредит по повољнијим условима са обавезом отплате, у процењеном износу од 23 до 30 милијарди евра, којим би се финансирани трошкови изградње;
- двосмерни уговор за разлику (*CfD*) у трајању од 40 година, ради обезбеђивања стабилних прихода;
- механизам заштите у случају промена јавних политика и негативних утицаја, имајући у виду дугорочну изложеност регулаторним ризицима.

На основу прелиминарне оцене, Европска комисија сматра да је пројекат неопходан и да доприноси развоју економске делатности. Ипак, изражене су сумње у погледу потпуне усклађености мере са правилима ЕУ о државној помоћи, посебно у вези са:

- примереношћу и пропорционалношћу пакета помоћи, с обзиром на кумулативни ефекат више мера и ризик од доделе веће помоћи него што је неопходно;
- утицајем на конкуренцију и обезбеђивањем да поремећаји на тржишту буду сведени на минимум, укључујући недовољно разрађене елементе *CfD* механизма и ризик од јачања постојеће тржишне позиције *ČEZ*-а;
- усклађеношћу са другим одредбама права ЕУ, посебно са принципима дизајна двосмерних *CfD* уговора из Регулative о електричној енергији.

Покретањем детаљне истраге Европска комисија је позвала Чешку и заинтересоване треће стране да доставе своје коментаре.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3139.

РЕПУБЛИКА АУСТРИЈА

Шема за обезбеђивање сигурности снабдевања електричном енергијом

Европска комисија је Одлуком од 6. октобра 2025. године (линк: [SA.113090](#)) одобрила аустријску шему државне помоћи за обезбеђење сигурности снабдевања електричном енергијом, која ће се примењивати пет година од октобра 2026. као наставак и унапређење постојеће мрежне резерве одобрене 2021. године.

Шема обухвата субвенције произвођачима електричне енергије и пружаоци услуга управљања потрошњом електричне енергије, који држе капацитете ван тржишта и активирају их у случају преоптерећења преносне мреже. Финансирани капацитети морају бити доступни у деловима Аустрије или суседних земаља где могу допринети стабилности система.

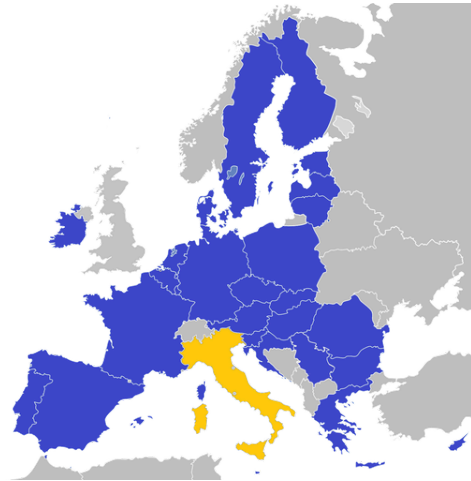
Помоћ ће се додељивати путем конкурентног поступка надметања или, у случају недовољне конкуренције, на основу специфичних трошкова корисника. Трошкови шеме биће делимично пренети на потрошаче у зонама са дефицитом капацитета.

Европска комисија је утврдила да је мера неопходна, примерена и пропорционална, да минимизује поремећаје на тржишту, као и да позитивни ефекти надмашују потенцијалне негативне ефекте на конкуренцију и трговину у ЕУ.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2256.

РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА

1,5 милијарди евра државне помоћи за развој производних капацитета чистих технологија

Европска комисија је одуком од 9. децембра 2025. године (линк: [SA.120488](#)) одобрила италијанску шему државне помоћи у износу од 1,5 милијарди евра, намењену подршци стратешким инвестицијама које повећавају производне капацитете чистих технологија, у складу са циљевима Чистог индустријског договора. Мера ће допринети преласку на економију са нултом нето емисијом и биће суфинансирана средствима из Механизма за опоравак и отпорност (*RRF*). Одобрена је на основу Оквира државне помоћи за Чисти индустријски договор (*CISAF*), усвојеног 25. јуна 2025. године.

Италија је пријавила шему у складу са одељком 6.1 *CISAF*-а, са циљем подршке инвестицијама у производњу нето-нултих технологија наведених у Анексу II *CISAF*-а, као и њихових главних специфичних компоненти.

Помоћ ће се додељивати у виду субвенција, субвенционисаних кредита или њихове комбинације, а биће доступна компанијама на целој територији Италије. Додела помоћи могућа је до 31. децембра 2030. године.

Европска комисија је утврдила да је италијанска шема усклађена са условима утврђеним *CISAF*-ом, посебно јер подстиче развој и производњу чистих технологија и њихових кључних компоненти.

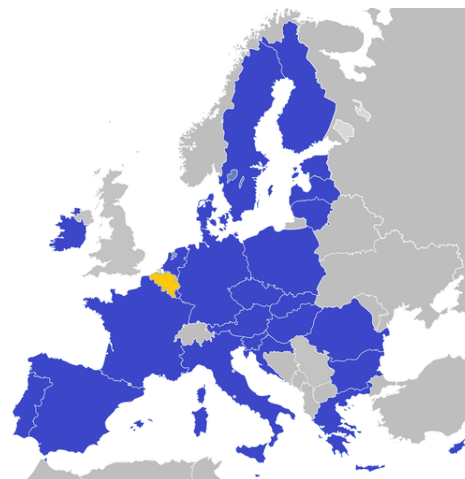
Европска комисија је закључила да је мера неопходна, примерена и пропорционална за убрзање транзиције ка економији са нултом емисијом и за развој економских активности од значаја за спровођење Чистог индустријског договора. Мера је оцењена као усклађена са чланом 107(3)(в) Уговора о функционисању Европске уније и релевантним одредбама *CISAF*-а. *CISAF* омогућава државама чланицама да до 31. децембра 2030. године додељују подршку мерама које убрзавају зелену транзицију, укључујући развој обновљивих извора енергије и нискоугљеничних горива, декарбонизацију индустријских процеса, обезбеђивање довољних производних капацитета чистих технологија и смањење ризика приватних инвестиција у кључним секторима.

Све инвестиције и реформе које укључују државну помоћ у оквиру националних планова за опоравак и отпорност морају бити претходно одобрене од стране Комисије, како би се очувала равноправност услова на јединственом тржишту и спречило нарушавање конкуренције.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2961.

КРАЉЕВИНА БЕЛГИЈА

61 милион евра помоћи за санацију железничког теретног оператора Lineas Group

Европска комисија је одлуком од 22. децембра 2025. године (линк: [SA.120185](#)) одобрила белгијски зајам за санацију у износу од 61 милион евра намењен железничком теретном оператору *Lineas Group SA/NV*. Истовремено, након пријема притужбе заинтересоване стране, Комисија је закључила да две раније мере у вези са овом компанијом не представљају државну помоћ.

Lineas Group је највећи приватни железнички теретни оператер у Европи и послује у више држава чланица, укључујући Белгију, Француску, Немачку, Италију и Холандију. Услед неочекиваног пада индустријске потражње за услугама железничког теретног саобраћаја, посебно у секторима челика, аутомобилске индустрије и хемије, компанија се суочила са озбиљним финансијским потешкоћама. У том контексту, Белгија је у августу 2025. године пријавила зајам за санацију, чији је циљ обезбеђивање краткорочне ликвидности Lineas Group-а у периоду од шест месеци.

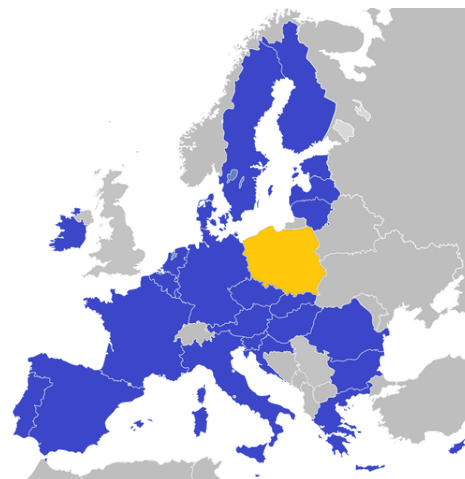
Европска комисија је утврдила да одобрени зајам представља државну помоћ и оценила меру у складу са чланом 107(3)(в) Уговора о функционисању Европске уније и Смерницама о државној помоћи за санацију и реструктурирање. Закључено је да су услови зајма, као и његов привремени карактер, у складу са важећим правилима. Комисија је узела у обзир и значај железничког теретног саобраћаја као кључног вида превоза са нижим емисијама у поређењу са друмским транспортом. Белгија се обавезала да достави план реструктурирања уколико зајам не буде враћен у предвиђеном року.

На основу наведеног, Комисија је оценила да је мера усклађена са правилима ЕУ о државној помоћи. Поред тога, након притужбе једног актера, Комисија је спровела прелиминарну анализу две капиталне докапитализације из 2023. и 2024. године. Ове мере је спровео белгијски суверени фонд *FPIM/SPFI* заједно са другим акционаром, приватним инвеститором *Argos Wityu*. Комисија је утврдила да ниједна од ових мера не представља државну помоћ у смислу члана 107(1) УФЕУ.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3133.

РЕПУБЛИКА ПОЉСКА

Европска комисија покреће истрагу о пољској помоћи *MAN Trucks* за проширење капацитета фабрике

Европска комисија је одлуком од 28. јула 2025. године (линк: [SA.114436](#)) покренула истрагу како би оценила да ли је инвестициона помоћ коју је Пољска доделила компанији *MAN Trucks Sp. z o.o.* за проширење капацитета фабрике у Ниеполомицама у складу са правилима ЕУ о државној помоћи.

Пољске власти су 2024. године Европској комисији пријавиле помоћ у износу од око 26 милиона евра (116 милиона *PLN*), која укључује субвенцију од 2,4 милиона евра и ослобађање од пореза на добит у износу од 23,7 милиона евра. Пројекат би требало да омогући око 1.400 нових радних места у региону Малополски, који је подобан за регионалну помоћ према правилима ЕУ. Пољска је одлучила да одобри помоћ, али је њено извршење обустављено док Европска комисија не да сагласност.

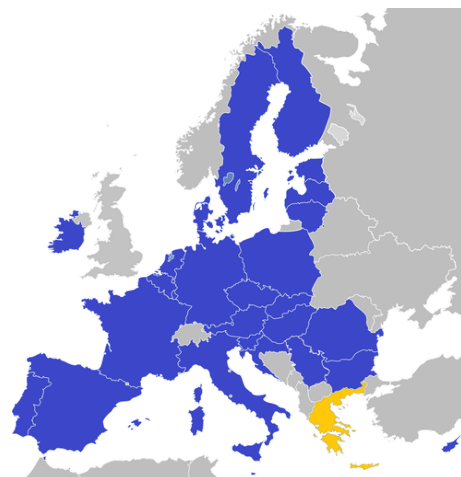
Правила ЕУ о државној помоћи, посебно Смернице о регионалној помоћи (RAG), омогућавају државама чланицама да подрже економски развој и запошљавање у мање развијеним регионима, под условом да помоћ има стварни подстицајни ефекат, не прелази горњу границу регионалне државне помоћи и не изазива негативне ефекте попут стварања вишка капацитета или премештања инвестиција са других мање развијених региона.

Европска комисија ће у поступку испитати да ли је помоћ пропорционална – односно да ли је ограничена на минимум потребан за привлачење инвестиције – и да ли има подстицајни ефекат, односно да ли би проширење капацитета фабрике било изведено и без државне помоћи. Покретање истраге омогућава Пољској и заинтересованим трећим странама, укључујући корисника помоћи, да доставе коментаре, а резултат истраге још није прејудициран.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1886.

РЕПУБЛИКА ГРЧКА

Европска Комисија одобрила грчку финансијску подршку за изградњу дела аутопута на Криту

Европска комисија је одлуком од 18. јула 2025. године (линк: [SA.107691](#)) одобрила грчку државну помоћ за изградњу два сектора северног аутопута острва Крит (*BOAK*), у складу са правилима ЕУ о државној помоћи. Пројекат ће омогућити завршетак овог дела Транс-европске мреже путева и подстаћи економски развој Крита, уз ограничено нарушавање конкуренције. Део финансирања долази из Механизма за опоравак и отпорност (*RRF*).

Све инвестиције и реформе које укључују државну помоћ у оквиру националних планова опоравка морају бити пријављене Европској комисији ради претходног одобрења. Европска комисија осигурава да се средства *RRF* користе ефикасно, уз поштовање правила о државној помоћи и минимизирање нарушавања конкуренције.

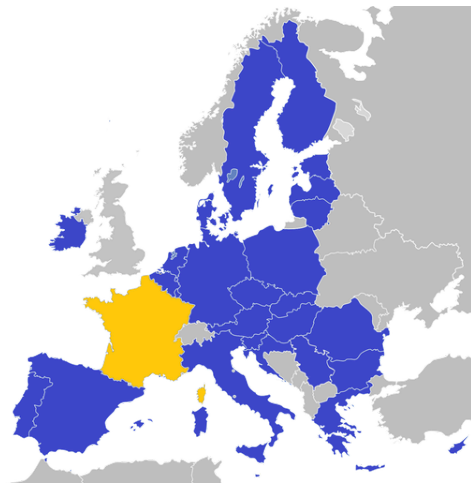
Грчка је Европској комисији пријавила помоћ за изградњу деонице Ханиа-Херсонисос (106 км) и могућег проширења деонице Кисамос-Ханиа (30 км). У поступку јавног надметања за 35-годишњу концесију ауто-пута, изабрана је компанија *GEK TERNA S.A*, која је основала посебно предузеће (*SPV*) за имплементацију пројекта. *SPV* ће пројектовати, градити, финансирати, управљати и одржавати аутопут.

SPV ће од грчке државе примити субвенцију од око 792 милиона евра и додатак од око 65% на приход од наплате путарине („*shadow toll*“). Европска комисија је оценила да је помоћ неопходна и пропорционална, да подстиче реализацију пројекта, доприноси запошљавању и инвестицијама, побољшава саобраћајне услове и безбедност, а њени позитивни ефекти превазилазе ограничене негативне ефекте на конкуренцију.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1846.

РЕПУБЛИКА ФРАНЦУСКА

11 милијарди евра за развој офшор ветроенергије

Европска комисија је Одлуком од 5. августа 2025. године (линк: [SA.115764](#)) одобрила француски програм вредан 11 милијарди евра за подршку развоју офшор ветроенергије, у складу са циљевима Чистог индустријског договора и преласка на економију са нето нултом емисијом угљеника. Ова помоћ доприноси остваривању циљева ЕУ у области обновљивих извора енергије до 2030. године. Програм је одобрен према Оквиру за државну помоћ у циљу подршке Чистом индустријском договору (*CISAF*), усвојеном 25. јуна 2025. године.

Програм ће трајати 20 година и подржава изградњу и рад три плутајуће офшор ветроелектране: једну код јужне обале Бретање и две у Средоземном мору. Свака електрана имаће капацитет од око 500 MW и очекивану производњу од приближно 2,2 TWh годишње, што одговара потрошњи 450.000 француских домаћинстава.

Помоћ ће се додељивати путем транспарентног и недискриминаторног поступка надметања, при чему ће отпорност и диверсификација добављача кључних компоненти бити критеријуми за избор. Финансијска подршка ће се реализовати кроз двосмерни уговор за разлику (*CfD*): када је тржишна цена испод референтне, држава плаћа разлику; када је изнад, корисник враћа разлику држави.

Европска комисија је утврдила да програм задовољава услове *CISAF*-а и да је неопходан, прикладан и пропорционалан за убрзање транзиције ка нето нултој економији, уз подршку кључним економским активностима у складу са чланом 107(3)(в) УФЕУ.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1939.

11,7 милиона евра државне помоћи аеродрому Каркасон, *Ryanair* дужан да врати 1,8 милиона евра

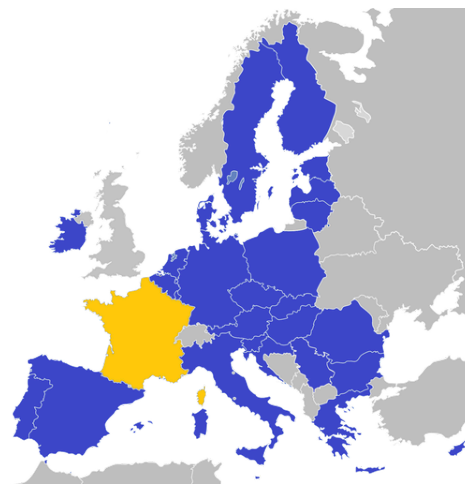
Европска комисија је Одлуком од 22. септембра 2025. године (линк: [SA.33962](#)) одобрила 11,7 милиона евра државне помоћи додељене управљачу аеродрома Каркасон у периоду 2001–2011. Истовремено, Европска комисија је утврдила да су поједини уговори између аеродрома и авиопревозника *Ryanair* садржали око 1,8 милиона евра помоћи која није усклађена са правилима ЕУ и наложила Француској да овај износ врати уз законску камату.

Истражни поступак је покренут након жалбе 2012. године. Европска комисија је утврдила да је 9 милиона евра помоћи коришћено за инвестиције у инфраструктуру аеродрома, а 2,7 милиона евра за оперативне трошкове, што је у складу са Смерницама за авио саобраћај ЕУ јер је била неопходна, пропорционална и није прекомерно нарушавала конкуренцију. Међутим,

од укупно 16 анализираних уговора са Ryanair-ом, 11 је представљало државну помоћ која није у складу са правилима ЕУ, јер је аеродром компанији исплаћивао маркетиншке накнаде уз смањење аеродромских такси, стварајући економску предност. Европска комисија је утврдила да недозвољена помоћ износи 1,8 милиона евра.

Француска сада мора да поврати овај износ како би се отклонило нарушавање конкуренције. Европска комисија наглашава да повраћај није казна, већ враћање тржишта у стање које би постојало да помоћ није додељена.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2140.

Шема делимичне надокнаде доприноса за пензијско осигурање у железничком теретном саобраћају

Европска комисија је одобрила француску шему државне помоћи, Одлуком од 27. октобра 2025. године (линк: [SA.117491](#)), којом се железничким превозницима робе надокнађује „Т2 доплата“ за одређене запослене. Шема ће се примењивати у периоду од десет година, почев од 1. јануара 2025. године, са буџетом од 225 милиона евра.

Шема је отворена за све компаније које обављају делатност железничког теретног саобраћаја у Француској, укључујући одржавање и послове безбедности саобраћаја. Помоћ покрива искључиво Т2 доплату за раднике који су запослени код корисника помоћи на дан 1. јануара 2025. године, а у случају промене послодавца право се преноси на новог послодавца активног у сектору.

Оцена Европске комисије:

- Шема подржава развој сектора и повећава флексибилност запошљавања радника који остају у сектору;
- Мера помаже постепеном укидању статутарне шеме у железничком теретном саобраћају;
- Помоћ је пропорционална, временски и буџетски ограничена, покрива само стварни износ Т2 доплата и укупно износи 225 милиона евра.

На основу наведеног, Европска комисија је одобрила меру као усклађену са правилима ЕУ о државној помоћи.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2484.

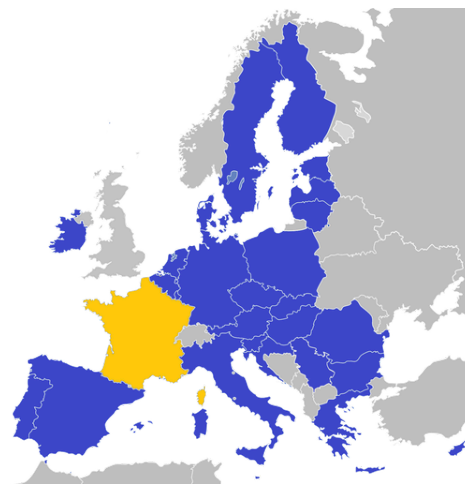
Одобрена реформу француског капацитетног механизма за обезбеђивање сигурности снабдевања електричном енергијом

Европска комисија је одлуком од 22. децембра 2025. године (линк: [SA.117564](#)) одобрила реформу француског механизма капацитета у складу са правилима ЕУ о државној помоћи. Мера има за циљ да обезбеди довољне капацитете за производњу, складиштење или флексибилну потрошњу електричне енергије, како би се задовољила очекивана потражња и очувала сигурност снабдевања.

Француска је пријавила реформу постојећег капацитетног механизма који ће се примењивати у периодима испоруке од новембра до марта, у трајању од десет година, почев од новембра 2026. године.

У оквиру овог тржишно заснованог механизма, оператор преносног система надокнађује све капацитете неопходне за испуњавање стандарда поузданости, односно максимално прихватљивог броја сати недовољног снабдевања годишње. Стандард поузданости утврђен је на основу националне процене адекватности ресурса и одобрен од стране Агенције за сарадњу енергетских регулатора (ACER).

Механизам је отворен за све пројекте који могу да обезбеде доступност у периодима несташице, укључујући производњу електричне енергије, одговор на страни потрошње и складиштење енергије, уз поштовање еколошких критеријума. Корисници ће бити изабрани кроз два транспарентна и недискриминаторна конкурса – четири године и једну годину пре релевантног периода испоруке.

На основу искустава из постојећег механизма који се примењује од 2016. године, процењује се да ће буџет мере износити око 2 милијарде евра годишње, односно до 20 милијарди евра за десетогодишњи период, у зависности од резултата појединачних аукција.

Учествовање је у почетку омогућено пројектима из Француске и Белгије, уз намеру Француске да омогући учешће и других суседних држава чланица у што краћем року. Механизам ће подстицати развој услуга флексибилности, укључујући складиштење и одговор на страни потрошње, у складу са националним циљевима и методологијом ACER-а.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3132.

167,8 милиона евра помоћи за реструктурирање авио-компаније Corsair

Европска комисија је одлуком од 23. децембра 2025. године (линк: [SA.109662](#)) одобрила француску помоћ за реструктурирање авио-компаније Corsair у укупном износу од 167,8 милиона евра. Одобрена помоћ обухвата отпис зајмова у износу од 80 милиона евра, који су били одобрени у децембру 2020. године, као и додатно финансирање у износу од 87,8 милиона евра. Одлука Комисије условљена је испуњењем одређених обавеза ради ограничавања нарушавања конкуренције.

Комисија је у децембру 2020. године одобрила 106,7 милиона евра помоћи за реструктурирање Corsair-а у складу са Смерницама о државној помоћи за санацију и реструктурирање предузећа у тешкоћама, што је укључивало и зајмове у износу од 80 милиона евра. Истог дана одобрена је и компензациона помоћ у износу од 30,2 милиона евра за штету насталу услед ограничења путовања током пандемије.

У септембру 2023. године Француска је обавестила Европску комисију о намери да измени првобитно одобрени план реструктурирања, уз образложење да се претпоставке на којима је заснован пословни план више не остварују, као и да су изузетни и непредвидиви спољни догађаји имали изразито негативан утицај на пословање Corsair-а. Као последица тога, компанија се суочила са озбиљним финансијским тешкоћама.

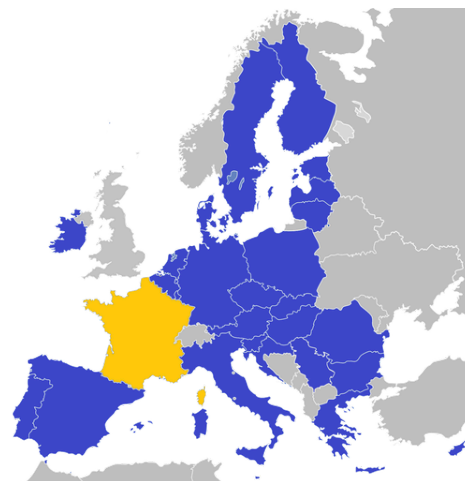
Европска комисија је 5. фебруара 2024. године покренула детаљну истрагу ради процене да ли су предложене измене плана реструктурирања у складу са правилима ЕУ о државној помоћи.

Након спроведене истраге и повраћаја, уз камату, државне помоћи додељене у периоду 2021–2022. године, Европска комисија је закључила да ревидирани план реструктурирања, у комбинацији са додатним сопственим доприносима, ажурираним претпоставкама о одрживости и адекватним компензационим мерама, отклања утврђене недостатке и обезбеђује повратак *Corsair*-а на дугорочну одрживост до краја периода реструктурирања.

Сходно томе, Европска комисија је утврдила да је помоћ у износу од 167,8 милиона евра усклађена са унутрашњим тржиштем, уз услове који ограничавају негативне ефекте по конкуренцију, укључујући смањење броја летова и уступање одређених слотова.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3154.

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЈА

750 милиона евра за успостављање стратешке резерве ради обезбеђивања сигурности снабдевања електричном енергијом

Европска комисија је Одлуком од 28. октобра 2025. године (линк: [SA.112459](#)) одобрила естонску меру државне помоћи у висини од 750 милиона евра, намењену успостављању стратешке резерве која ће обезбедити сигурност снабдевања електричном енергијом у ванредним ситуацијама. Мера ће важити до 2035. године и биће отворена за све пројекте који могу допринети циљу сигурности снабдевања, укључујући производњу електричне енергије, складиштење и одговора на страни тражње.

Кључне карактеристике:

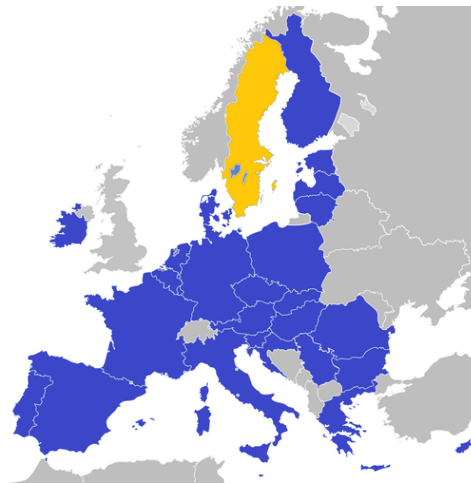
- Капацитети се држе ван тржишта и активирају се само у случају дефицита понуде;
- Корисници ће бити изабрани кроз транспарентан поступак надметања;
- Пројекти морају поштовати прописане ЕУ CO₂ лимите;
- Помоћ је пропорционална, са ограниченим утицајем на конкуренцију и трговину унутар ЕУ;
- Мера је неопходна и примерена, у складу са Регулацивом о електричној енергији и Смерницама о државној помоћи за климу, животну средину и енергију (СЕЕАГ 2022);
- Државна подршка омогућава оператерима да одрже или улажу у потребне капацитете;
- Позитивни ефекти мере надмашују потенцијалне негативне последице.

Европска комисија је закључила да мера испуњава услове за механизме капацитета према ЕУ регулативи и одобрила је као усклађену са правилима ЕУ о државној помоћи.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2510.

КРАЉЕВИНА ШВЕДСКА

Стратешка резерва од 300 милиона евра за безбедност снабдевања електричном енергијом

Европска комисија је одобрила шведски програм стратешке резерве електричне енергије вредан 300 милиона евра, Одлуком од 29. јула 2025. године (линк: [SA.112968](#)) у складу са правилима ЕУ о државној помоћи, како би се обезбедила сигурност снабдевања електричном енергијом у хитним ситуацијама, нарочито током зимских месеци.

Стратешка резерва функционише као капацитет ван тржишта који се активира када потражња премаши доступну понуду. Програм, који ће бити на снази до 2035. године, отворен је за све пројекте који доприносе циљу сигурности снабдевања – производњу електричне енергије, складиштење и одговор на тражњу (*demand response*). Пројекти ће бити изабрани путем транспарентног и недискриминаторног поступка надметања, а корисници ће конкурисати на основу износа помоћи по MW и времена доступности капацитета у кризним ситуацијама.

Капацитети попут стратешких резерви имају кључну улогу у обезбеђивању стабилности снабдевања електричном енергијом. Уредба о електричној енергији ЕУ дефинише оквир за редовно оцењивање сигурности снабдевања и омогућава државама чланицама да, по потреби, уведу механизме капацитета уз услове који осигуравају ефикасност, одрживост и пропорционалност мера.

Европска комисија је оценила да је мера неопходна, примерена и пропорционална, да има подстицајни ефекат, те да ограничено утиче на конкуренцију и трговину унутар ЕУ. Капацитет финансиран кроз меру неће учествовати на тржишту електричне енергије док је у резерви, чиме се минимизује нарушавање тржишта. Помоћ је у складу са чл. 107(3)(в) УФЕУ и смерницама CEEAG 2022 за климатску и енергетску подршку.

Више на: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1870.

